

УДК 81'25:004(477)

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-7\(37\)-782-792](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-7(37)-782-792)

Томчук Олег Федорович кандидат філологічних наук, доцент кафедри суспільно-наукових дисциплін Придунайської філії ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом», м. Ізмаїл, <https://orcid.org/0009-0008-0676-0904>

ЗМІНИ В МОВНІЙ КУЛЬТУРІ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Анотація. У статті проаналізовано трансформаційні процеси, що відбуваються в мовній культурі українського суспільства під впливом цифровізації. Дослідження зосереджується на визначенні нових умов функціонування мови, у яких традиційна нормативність втрачає монопольний статус, поступаючись гнучким, платформозалежним моделям комунікативної поведінки. Мовна культура розглядається як динамічна система, що реагує на зміни у способах інформаційної взаємодії, форматах тексту, жанрах мовлення та ритміці мовного споживання. У межах статті окреслено вплив цифрових технологій на процеси стандартизації, стилістичної уніфікації, переакцентування на функціональність комунікації замість нормативної правильності. Зроблено акцент на зниженні стабільності мовних норм, перевазі реактивного, емоційно забарвленого спілкування та зникненні стилістичних меж між публічним і приватним дискурсом.

На основі міждисциплінарного підходу проаналізовано основні виклики для збереження мовної культури: від розмиття уявлень про мовну правильність до поступової втрати стилістичної виразності. Особлива увага приділена питанням мовної етики, яка в умовах цифрової анонімності зазнає спрощення та заміщення емоційно-кодованими сурогатами комунікації. Водночас обґрунтовано, що цифрове середовище не є виключно деструктивним фактором, а може виступати ефективним каналом модернізації, поширення й підтримки української мови. У статті виокремлено напрями розвитку мовної культури у цифровому контексті: впровадження мовної освіти з урахуванням цифрових жанрів, підтримка онлайн-проектів мовного просвітництва, залучення громадянського суспільства до ініціатив зі збереження мовної норми.

Зроблено висновок, що сучасна мовна політика має адаптуватися до нових умов комунікації, поєднуючи нормативні традиції з технологічною

інноваційністю. За умови збалансованого підходу цифровізація може сприяти не лише функціональному розширенню української мови, а й посиленню її ролі як символу національної ідентичності, засобу гуманітарної безпеки та елемента культурної стійкості.

Ключові слова: мовна культура, українська мова, цифрова комунікація, мовна норма, стилістична варіативність, медіадискурс

Tomchuk Oleh Fedorovich PhD in Philology, Associate Professor of the Department of Social and Academic Disciplines, Prydanube Branch of the Private Joint-Stock Company «Higher Educational Institution «Interregional Academy of Personnel Management», Izmail, <https://orcid.org/0009-0008-0676-0904>

TRANSFORMATIONS IN THE LANGUAGE CULTURE OF UKRAINIAN SOCIETY IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION

Abstract. The article analyzes the transformational processes occurring in the language culture of Ukrainian society under the influence of digitalization. The study focuses on identifying the new conditions for language functioning, in which traditional normativity loses its exclusive status and gives way to flexible, platform-dependent models of communicative behavior. Language culture is interpreted as a dynamic system responding to changes in modes of information exchange, text formats, speech genres, and the rhythm of language consumption. The paper highlights the influence of digital technologies on standardization processes, stylistic unification, and the shift in emphasis from normative correctness to communicative functionality. Special attention is paid to the decreasing stability of linguistic norms, the predominance of reactive and emotionally charged communication, and the erasure of stylistic boundaries between public and private discourse.

Based on an interdisciplinary approach, the article examines key challenges to preserving language culture, ranging from the blurring of perceptions of language correctness to the gradual loss of stylistic expressiveness. Particular attention is devoted to issues of language ethics, which, under conditions of digital anonymity, tend to simplify and become replaced by emotionally coded surrogates of communication. At the same time, the study argues that the digital environment is not exclusively a destructive factor but can serve as an effective channel for modernizing, disseminating, and supporting the Ukrainian language. The article outlines strategic directions for the development of language culture in the digital context, including the integration of language education with digital genres, support for online language awareness initiatives, and the engagement of civil society in grassroots efforts to preserve language standards.

The study concludes that contemporary language policy must adapt to new communicative realities by combining normative traditions with technological innovation. If approached in a balanced way, digitalization can contribute not only to the functional expansion of the Ukrainian language but also to strengthening its role as a symbol of national identity, a tool of humanitarian security, and a component of cultural resilience.

Keywords: language culture, Ukrainian language, digital communication, linguistic norm, stylistic variation, media discourse

Постановка проблеми. Цифрова епоха спричинила глибокі зрушення в усіх сферах суспільного розвитку, і мовна культура не стала винятком. У XXI столітті комунікація дедалі частіше відбувається у віртуальному просторі, де традиційні мовні практики переосмислюються, зазнаючи впливу нових технологічних форматів. Українське суспільство, як складова глобалізованого світу, активно включене в цифрові процеси, внаслідок чого національні мовні традиції набувають нових форм вираження. Мовна культура, яка історично розглядалася як система нормативних орієнтирів і культурно зумовлених мовленнєвих стратегій, поступово адаптується до особливостей гібридної комунікації. У цьому контексті постає проблема збереження функціонального ядра української мови в умовах зростаючої нестабільності мовної норми, візуалізації мовлення, зниження формальної структури спілкування та появи нових цифрових жанрів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Актуальність дослідження визначається необхідністю комплексного осмислення того, як саме цифрові трансформації змінюють комунікативну поведінку, способи передачі значень і оцінку мовної якості. З одного боку, цифровізація сприяє демократизації доступу до мовної практики, формує інклюзивний простір для реалізації мовної особистості. З іншого — вона створює ризики девальвації мовної культури як основи освіченого, етичного і відповідального мовлення. Стандарти взаємодії змінюються, традиційні форми мовного етикету витісняються новими форматами миттєвого, часто неструктурованого спілкування. Таким чином, у цифровому середовищі мовна культура набуває динамічного характеру, втрачаючи свою нормативну завершеність і водночас відкриваючи нові горизонти для функціонування української мови в медійному і публічному просторі.

Окремі аспекти цієї проблематики вже знайшли відображення в сучасному науковому дискурсі. У роботі І. Холод і Т. Калініченко висвітлено, як трансформація комунікації у нових медіа змінює мовні норми, призводить до активного змішування стилістичних рівнів, порушення жанрової визначеності й етикетної впорядкованості [1, с.3].

Дослідники наголошують, що цифрове мовлення часто характеризується спрощеною граматичною структурою, прагматичним домінуванням функції швидкої передачі повідомлення, що відсуває на другий план формальну коректність. Окрема увага приділяється тому, як цифровий простір впливає на мовну поведінку через візуальні домішки, реактивне мислення і кліпову увагу, що закономірно позначається на зниженні чутливості до стилістичних порушень. У цьому контексті вартими уваги є й спостереження О. Денізджі, М. Сокола та О. Царик щодо комунікативної культури в умовах цифровізації: дослідники констатують розбалансування між швидкісною комунікацією та потребою в мовній гармонії, що часто породжує нові види мовної девіації [2,с.28]. Ці наукові підходи окреслюють поле дослідження, але залишають поза увагою цілісну картину того, як саме цифрове середовище впливає на мовну культуру як системний феномен.

Мета статті. Метою цієї статті є виявлення основних змін у мовній культурі українського суспільства, спричинених цифровими трансформаціями, та аналіз їхніх наслідків для формування мовної норми, стилістики та комунікативної етики. У межах поставленої мети передбачається вивчення трансформаційних механізмів, які змінюють структуру мовної взаємодії, способи оцінювання мовного вислову, а також можливостей цифрового середовища як ресурсу збереження й оновлення української мовної культури. Запропонований підхід передбачає міждисциплінарне осмислення проблеми на стику філології, соціолінгвістики й медіакомунікацій, із врахуванням як загальнонаукових тенденцій, так і національно специфічного досвіду України в умовах глобальної цифровізації.

Виклад основного матеріалу. Поняття мовної культури має тривалу історію розвитку в українській та європейській філологічній традиції, охоплюючи не лише питання правильності мовлення, а й глибші уявлення про культуру мислення, мовну етику, мовленнєву соціалізацію. У класичних концепціях мовна культура трактується як система нормативних установок, що ґрунтуються на еталонах літературної мови, відповідності мовлення комунікативній ситуації, точності й доречності мовного вислову. Сучасні інтерпретації доповнюють цю парадигму новими контекстами, в яких мовна культура розглядається як відкритий, динамічний феномен, що реагує на соціальні, політичні, технологічні й культурні трансформації. В епоху постмодерної комунікації мовна культура все частіше набуває характеру гібридного простору, де традиційні мовні цінності співіснують із новими практиками, породженими масовим і неглибоким споживанням інформації [3,с.104].

У цьому контексті цифровізація постає не лише як технічна інновація, а як принципово нове соціокомунікативне явище. Йдеться не стільки про

поширення електронних засобів комунікації, скільки про докорінну зміну способу мислення, організації мовленнєвої взаємодії, темпоритму інформаційного обміну. Цифрове середовище визначається високою швидкістю мовної реакції, короткістю повідомлень, візуалізацією змісту, контекстуальністю, багатоканальністю й постійною взаємодією між комунікантами. У таких умовах класичні мовні норми починають втрачати статус непорушних регуляторів, поступаючись місцем ситуативним і частково інтуїтивним моделям мовної поведінки. Комунікативна практика переноситься у сферу цифрових жанрів — коментарів, постів, сторіс, чату, інтерфейсного мовлення, які не завжди допускають повноцінну реалізацію норм літературної мови. Це сприяє виникненню ситуацій, у яких поняття мовної культури потребує не лише збереження, а й переосмислення, з урахуванням нової логіки текстотворення й рецепції мовлення [1,с.4].

Особливої ваги ця проблема набуває в українському контексті, де мовна культура традиційно пов'язана з національною ідентичністю, державотворенням і суспільною солідарністю. Упродовж останніх років спостерігається активізація мовної політики, спрямованої на утвердження української мови як ключового елементу публічної і комунікативної сфери. Проте, в умовах цифрової гіпермобільності та масової комунікації, реальний стан мовної культури зазнає неоднозначних змін. З одного боку, цифрові платформи стали потужним засобом поширення української мови, створення освітнього і культурного контенту, мобілізації мовної спільноти. З іншого — саме в цифровому просторі виникають найвідчутніші загрози для стабільності мовних норм, що виявляється у змішуванні кодів, неконтрольованому мовному запозиченні, спрощенні синтаксичних структур і втраті стилістичної виразності. У сучасних умовах, як зазначають Орлова і Немченко, мовна поведінка все частіше підпорядковується логіці швидкої комунікації, а не нормативній структурі мовлення [4,с.92]. Таким чином, дослідження теоретичних засад мовної культури в умовах цифровізації має спиратися не лише на класичні нормативно-комунікативні підходи, а й на соціолінгвістичне та медіааналітичне осмислення динаміки мовного буття у цифровому середовищі.

Узагальнення теоретичних засад мовної культури виявляє її залежність від соціокомунікативного середовища, яке в умовах цифровізації набуває нових якостей. Щоб зрозуміти характер цих змін, необхідно проаналізувати, як саме цифрові трансформації впливають на реальні мовні практики українців, формуючи нові зразки мовної поведінки в межах цифрового простору.

Цифрова комунікація істотно модифікувала типові мовні практики українського соціуму. Нові форми взаємодії — коментарі, месенджери,

інтерактивні платформи, онлайн-курси — витворили альтернативний дискурсивний простір, у якому мовна поведінка визначається зовсім іншими параметрами, ніж у традиційних формах публічного спілкування. Цей простір характеризується високою швидкістю реакції, фрагментарністю, контекстуальною залежністю, емоційною насиченістю та візуалізацією, що в сукупності впливає на мовну норму як регулятор публічного мовлення. У межах цифрових платформ пріоритет надається не стільки змістовій завершеності та структурованості висловлювання, скільки його реактивності, лаконічності та функціональній ефективності. Такий підхід поступово змінює уявлення про доречність, прийнятність і мовну етикетність, які ще донедавна спиралися на уніфіковану літературну норму.

Окремого осмислення потребує вплив цифрових жанрів на мовну динаміку. Українські користувачі цифрових сервісів адаптуються до комунікативного середовища, у якому письмове мовлення набуває усномовних ознак, а стилістичні межі між офіційним і неофіційним дискурсом розмиваються. Така трансформація породжує низку змін у мовній поведінці — як індивідуальній, так і колективній. Йдеться не лише про скорочення слів або використання неологізмів, а про формування нового мовного мислення, у межах якого нормативна коректність розглядається як факультативна, а не обов'язкова ознака. Цей зсув добре простежується у дослідженні А. Орлової, де цифровізація розглядається як чинник зміни міжкультурних ділових стратегій, у тому числі мовних, із поступовим переходом до інтернаціоналізованих, гібридних форм комунікації [5, с.88].

Цифрова трансформація не лише формує нові мовні звички, а й змінює саму природу мовної взаємодії. Замість послідовного розгортання тексту з'являються фрагменти, що сприймаються візуально, підсвідомо, миттєво. У таких умовах увага до точності, стилістичної виразності, граматичної правильності поступово знижується. Як зазначають Холод і Калініченко, медіатизована мова дедалі частіше тяжіє до розмовного стилю, який транслюється через технічні канали, але втрачає зв'язок із контекстами високої культури [1, с.5]. Це формує у свідомості носіїв мови нову ієрархію мовних ознак, де комунікативна швидкість і пристосованість до платформи виявляються важливішими за дотримання традиційних норм.

На мовну поведінку також впливають механізми масового наслідування, характерні для цифрової екосистеми. Соціальні мережі функціонують як середовище моделювання мовного стилю, в якому широко поширюються жаргони, меметика, інтернет-сленг, скорочення і транслітерації. Ці елементи, що швидко тиражуються і сприймаються як норма серед певних груп користувачів, поступово витісняють елементи літературної мови. У результаті формується новий мовний стандарт, в якому

зникає чітке розмежування між повсякденним і публічним мовленням. Як зазначено в аналітичних оглядах, цифрова культура загалом знижує вимоги до формальної грамотності, натомість заохочуючи емоційність, швидкість і спрощення [6,с.2].

Проведений аналіз дозволяє стверджувати, що цифрові трансформації не лише змінюють мовну поведінку, а й безпосередньо впливають на уявлення про мовну норму, стилістичну виразність і етику спілкування. У цифровому середовищі класичні мовні стандарти починають розглядатися як надмірно формалізовані або навіть застарілі, що породжує необхідність оцінки нових викликів для функціонування української мови в гнучкому та переважно неформальному комунікативному просторі.

Однією з ключових проблем є стирання межі між нормою та відхиленням. У традиційному мовному середовищі літературна норма виступала критерієм освіченості, культурності та професійної придатності. В умовах цифрового простору така функція суттєво ускладнюється через зниження ролі інституційної фільтрації контенту. Відсутність зовнішнього контролю за мовленням у більшості платформ сприяє поширенню варіативних форм, орфографічної нестабільності, синтаксичного спрощення й зникнення стилістичних маркерів. Як зазначає Бесараб, міжкультурна взаємодія, зокрема у бізнесовому та публічному контекстах, дедалі частіше відбувається поза межами нормативної моделі мовлення, що сприяє підвищенню толерантності до мовних відхилень [7,с.564]. При цьому мовна адаптація до нових умов сприймається не як порушення, а як прагматична необхідність, що поступово змінює оцінні критерії стосовно правильності мовлення.

Паралельно з розмиттям меж нормативності виникають загрози для стилістичної виразності, що традиційно вважається одним із головних проявів високого рівня мовної культури.

У цифровій комунікації значна частина мовних повідомлень орієнтована на швидке сприйняття, що сприяє редукції складних синтаксичних конструкцій, відмові від образної мови та перевазі інфографічних або емоційних заміників емоційних висловів. Такі тенденції знижують рівень мовного багатства, а відтак — впливають на формування мовного смаку. Як слушно підкреслено в дослідженні Денізджі, сучасна комунікативна культура дедалі більше схиляється до функціонально орієнтованих моделей, у яких мовне оформлення підпорядковується швидкості реагування та простоті передачі думки [2,с.29]. Це зумовлює зміну стилістичних стандартів навіть у тих сферах, де раніше переважала нормативність і жанрова структурованість, як-от наукове, ділове чи освітнє мовлення.

Ще одним викликом постає проблема збереження мовної етики — цілісного уявлення про доречність, коректність, ввічливість та соціальну відповідальність вислову. У цифровому просторі, особливо на платформах з анонімним або напіванонімним режимом взаємодії, виникає загроза втрати базових принципів мовної гігієни. Публічне мовлення часто набуває рис надмірної емоційності, риторичної агресивності, саркастичної інтонації або спрощеного кліше, що може не лише погіршувати якість комунікації, а й формувати у користувачів викривлене уявлення про прийнятні мовні моделі. Як вказує Орлова, мовна стратегія у цифровому середовищі все частіше підпорядковується контексту швидкого споживання інформації, що призводить до фрагментації етичних норм і зниження мовної відповідальності [5,с.89]. Особливо чутливо це проявляється в аудиторіях молоді, для якої цифрові платформи є основним джерелом комунікаційних практик.

Проаналізовані виклики, з якими стикається сучасна українська мова в умовах цифровізації, дозволяють зробити висновок про необхідність не лише фіксації змін, але й активного пошуку стратегій адаптації мовної культури до нового типу комунікативної реальності. Переосмислення функцій мови, нових стандартів її використання та форм впливу на масову мовну свідомість має ґрунтуватися на поєднанні традиційної філологічної моделі з технологічними можливостями сучасного інформаційного середовища.

Цифрова епоха відкриває нові горизонти для розвитку мовної культури, якщо розглядати її не як загрозу, а як ресурс. Важливою умовою такого підходу є здатність суспільства підтримувати цінність нормативної мови як частини культурної спадщини та маркера національної ідентичності. Як вказує Орлова, цифрові технології можуть бути не лише каналом руйнування мовної дисципліни, а й ефективним засобом її поширення за умови свідомого підходу до мовного самовираження та мовної відповідальності [5,с.90]. Цифрові платформи вже сьогодні демонструють потенціал для популяризації української мови: через створення освітнього контенту, медіапроектів, блогів, мовних курсів і соціальних ініціатив, що функціонують в інтерактивному форматі та мають широку аудиторію.

Одним із пріоритетних напрямів є інтеграція мовної культури в цифрову освіту, зокрема в рамках вивчення української мови як фахової або міждисциплінарної дисципліни. У цьому контексті слід враховувати не лише класичні підходи до вивчення лексичних, стилістичних і орфоепічних норм, а й специфіку цифрових жанрів, у яких функціонує сучасна мова. Це передбачає розширення традиційних мовних курсів за рахунок аналізу

онлайн-комунікацій, формування навичок грамотного мовлення в соціальних мережах, публічних онлайн-виступах, електронному листуванні. Дослідження Герасимовича засвідчують, що рівень мовної культури підвищується не лише через вивчення теорії, а й через практику критичного аналізу комунікативних ситуацій у цифровому середовищі [3, с.108].

Підтримку мовної культури може забезпечити також державна мовна політика, адаптована до умов гібридного комунікативного простору. Необхідно не лише зберігати регламентовані нормативні документи, а й створювати гнучкі механізми оновлення мовної норми з урахуванням мовленнєвої практики користувачів. Доцільним виглядає запровадження інформаційно-просвітницьких кампаній, які б поєднували сучасні технології, візуальні засоби впливу та динамічні наративи, спрямовані на формування поваги до української мови як до ресурсу самопрезентації, соціального престижу та культурного континуїтету. Як зауважується в аналітичній записці Національного інституту стратегічних досліджень, розвиток цифрової культури в українському суспільстві можливий лише за умови свідомого гуманітарного втручання, спрямованого на інтеграцію цінностей культури в середовище цифрових рішень [6, с.3].

Водночас зростає роль громадянського суспільства та ініціатив знизу, що виступають важливими провайдерами мовної культури в цифровому просторі. Добровільні мовні ініціативи, громадські кампанії за чистоту мови, мовні челенджі, волонтерські перекладацькі платформи демонструють високий потенціал впливу на молодіжну аудиторію, яка формує свої мовні звички переважно в інтернет-середовищі. Цей процес має бути підтриманий не шляхом репресивного контролю за мовою, а через підтримку креативних форматів, де мовна норма поєднується зі свободою вираження. Як показують спостереження Калініченко і Холод, успішне функціонування української мови в цифрових каналах залежить не стільки від жорсткої регламентації, скільки від здатності адаптувати мовні практики до нових середовищ без втрати внутрішньої культури висловлювання [1, с.5].

Висновки. Дослідження трансформацій мовної культури українського суспільства в умовах цифровізації дозволяє стверджувати, що сучасна комунікативна реальність формується під впливом складної взаємодії між технологічними інноваціями, соціокультурними зрушеннями та мовною практикою. Цифрові платформи, які стали домінантними каналами взаємодії, переорієнтували способи мовного самовираження, зруйнували традиційні жанрові межі та спричинили глибокі зміни у структурі мовлення. У цьому контексті мовна культура перестає бути виключно сферою нормативного знання, перетворюючись на гнучкий і адаптивний інструмент побудови ідентичності, соціального статусу та публічної присутності.

Серед основних викликів, які ідентифіковано в ході дослідження, слід виділити зниження ролі мовної норми, спрощення стилістичної організації мовлення, фрагментацію мовного етикету та переважання емоційно-реактивної комунікації над структурованим, змістовним висловлюванням. Разом з тим цифровізація не лише руйнує сталі мовні моделі, а й відкриває нові ресурси для розвитку мовної культури. У цифровому середовищі виникають альтернативні форми мовного просвітництва, інтерактивні освітні платформи, соціальні ініціативи, які здатні підтримувати й оновлювати мовні стандарти відповідно до потреб нової генерації мовців.

Актуальність виявлених тенденцій зумовлює необхідність комплексного підходу до подальшого гуманітарного розвитку. Йдеться про гармонійне поєднання нормативної, педагогічної та технологічної складових у формуванні цифрової мовної культури. Філологічна наука, освітні практики й державна мовна політика мають спільно виробляти адаптивні механізми, які забезпечать збереження мовної ідентичності, підтримку стилістичної різноманітності та етичну відповідальність у публічному мовленні. За таких умов цифрове середовище може перетворитися з фактора ризику на середовище гуманітарного розвитку й ствердження української мови як цінності сучасного демократичного суспільства.

Література:

1. Холод І. В., Калініченко Т. М. Вплив цифрових технологій на мовні норми та стилістику в умовах трансформації комунікації у нових медіа. Вісник гуманітарних наук. 2024. № 1. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14065640>
2. Денізджі О. М., Сокол М., Царик О. Комунікативна культура в умовах цифровізації та медіатизації. Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Філологія. 2023. № 2(7). С. 25–33. URL: <https://doi.org/10.32689/maur.philol.2023.2.4>
3. Герасимович В. А., Герасимович М. В., Коваль В. В. Роль мовленнєвої культури в процесі соціальної комунікації в умовах цифровізації. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2024. Т. 35(74), № 3, ч. 2. С. 103–109.
4. Орлова А. А., Немченко Т. А. Крос-культурний менеджмент в умовах цифровізації міжнародного бізнесу. ІТ екосистема: цифровізація бізнес-процесів в умовах війни : матеріали І Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Івано-Франківськ, 23–24 листопада 2023 р.). Івано-Франківськ : ЗВО «Університет Короля Данила», 2023. С. 92–93.
5. Орлова А. А. Роль цифровізації у розвитку міжкультурної ділової комунікації. Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки. 2024. Вип. 11(44).
6. Питання розвитку цифрової культури українського соціуму. Аналітична записка. Національний інститут стратегічних досліджень. 15 вересня 2014 р. URL: <https://www.niss.gov.ua/doslidzhennya/gumanitarniy-rozvitok/pitannya-rozvitku-cifrovoi-kulturi-ukrainskogo-sociumu>

7. Бесараб Т. П. Схід та захід: проблеми міжкультурної комунікації у ділових стосунках. Актуальні проблеми слов'янської філології. 2013. Вип. XXVII, ч. 2. С. 563–568. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/3799/1/Besarab_563_568.pdf

References:

1. Kholod, I. V., & Kalinichenko, T. M. (2024). Vplyv tsyfrovyykh tekhnolohii na movni normy ta stylistyku v umovakh transformatsii komunikatsii u novykh media [The impact of digital technologies on language norms and stylistics under the transformation of communication in new media]. *Visnyk humanitarnykh nauk – Bulletin of Humanities*, (1). <https://doi.org/10.5281/zenodo.14065640> [in Ukrainian].
2. Denizdzhii, O. M., Sokol, M., & Tsaryk, O. (2023). Komunikatyvna kultura v umovakh tsyfrovizatsii ta mediatyzatsii [Communicative culture in the context of digitalization and mediatization]. *Naukovi pratsi Mizhrehionalnoi akademii upravlinnia personalom. Filolohiia – Scientific Works of Interregional Academy of Personnel Management. Philology*, (2(7)), 25–33. <https://doi.org/10.32689/maup.philol.2023.2.4> [in Ukrainian].
3. Herasymovych, V. A., Herasymovych, M. V., & Koval, V. V. (2024). Rol movlennievoi kultury v protsesi sotsialnoi komunikatsii v umovakh tsyfrovizatsii [The role of speech culture in the process of social communication in the context of digitalization]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Serii: Filolohiia. Zhurnalistyka – Scientific Notes of V. I. Vernadsky Taurida National University. Series: Philology. Journalism*, 35(74), no. 3, part 2, 103–109 [in Ukrainian].
4. Orlova, A. A., & Nemchenko, T. A. (2023). Kros-kulturnyi menedzhment v umovakh tsyfrovizatsii mizhnarodnoho biznesu [Cross-cultural management under digitalization of international business]. *IT ekosystema: tsyfrovizatsiia biznes-protseviv v umovakh viiny: materialy I Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi internet-konferentsii (Ivano-Frankivsk, November 23–24, 2023) – IT Ecosystem: Digitalization of Business Processes in Wartime Conditions: Proceedings of the 1st All-Ukrainian Scientific and Practical Internet Conference*, 92–93. Ivano-Frankivsk: ZVO «Universytet Korolia Danyla» [in Ukrainian].
5. Orlova, A. A. (2024). Rol tsyfrovizatsii u rozvytku mizhkulturnoi dilovoi komunikatsii [The role of digitalization in the development of intercultural business communication]. *Tsentrlnoukrainskyi naukovyi visnyk. Ekonomichni nauky – Central Ukrainian Scientific Bulletin. Economic Sciences*, 11(44) [in Ukrainian].
6. Pytannia rozvytku tsyfrovoy kultury ukrainskoho sotsiumu [Issues of development of digital culture of Ukrainian society]. (2014, September 15). *Analitichna zapyska – Analytical note. Natsionalnyi instytut stratehichnykh doslidzhen*. Retrieved from <https://www.niss.gov.ua/doslidzhennya/gumanitarniy-rozvitok/pitannya-rozvitku-cifrovoy-kultury-ukrainskogo-sociumu> [in Ukrainian].
7. Besarab, T. P. (2013). Skhid ta zachid: problemy mizhkulturnoi komunikatsii u dilovykh stosunkakh [East and West: problems of intercultural communication in business relations]. *Aktualni problemy slovianskoi filolohii – Current Issues of Slavic Philology*, XXVII(2), 563–568. Retrieved from https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/3799/1/Besarab_563_568.pdf [in Ukrainian].